

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging Buytentwist

november 2024

jaargang 61

Belangrijke data

Bestuursvergadering

18 december

De belangrijke data voor volgend jaar worden later via een nieuwsflits verspreid.

In dit nummer o.a

- Verslag Oogstborrel, met recepten!
- Terugblik Tuinseizoen 2024
- Klein Spul onder de grond

Ik kwam in de laatste zaterdagkrant van oktober een artikeltje tegen over slakken. Ik ben dol op slakken, zoals velen van jullie weten. Dus mijn belangstelling was gewekt.

De tijgerslak is een roofdier: eet andere slakken. Zuinig op zijn !!

Iemand van Naturalis geeft daarin antwoord op de vraag waarom we afgelopen jaar zoveel slakken hadden. Dat was niet zo, zei hij. Dat leek alleen maar zo. Omdat er in Nederland 34 soorten naaktslakken zijn en er afhankelijk van het weer in de verschillende seizoenen de ene keer meer groente-etende slakken zijn dan in andere jaren. Die andere soorten zijn er dan wel, maar vallen niet op. En laat 't nou zo zijn dat er ook slakkensoorten zijn, die niet zo dol zijn op fris groen! Die eten andere dingen. Dode bladeren bijvoorbeeld. Of andere slakken. Zoals de tijgerslak. Dat vond ik op internet. Ik herkende 'm meteen. Die hebben wij ook. Ik zie ze nooit in de groentebedden. Altijd bij 't tuinhuisje. Onder een steen of zo. Thuis hebben we die ook. Zitten altijd in het schuurtje. En bij mijn dochter onder en in het aanrechtkastje. Daar is 't donker en vooral lekker koel en vochtig. Dat blijkt dus een roofdier! Wist ik niet. Op dat beest moeten we zuinig zijn, stond er bij. Hij helpt ons van de slakken af, bijvoorbeeld omdat ie dol is op de eitjes van de sla-grazers. Ik gaf die soort òók altijd aan onze weiland-buurman aan de oostkant. Ga ik dus niet meer doen. Zitten laten!

Naaktslakken zouden ook ouder kunnen worden dan 1 jaar. Dat kan kloppen voor de tijgerslak. Die vind ik in alle seizoenen in alle maten. Maar onze bruine plaaggeesten geven in het najaar de geest, want elk jaar beginnen ze van kleins af aan. De Naturalis-man gaf ook antwoord op de vraag hoe we het beste van ze af komen. 'Handmatig wegvangen en wegbrengen. Da's verreweg het effectiefst.' Nou, dat doe ik dan weer wel goed altijd. Op de tijgerslak na dan. En zeker geen slakkenkorrels of biervallen gebruiken, zei hij. 'Die vernielen ook veel van de rest van de broodnodige bodemfauna.' Moet ik natuurlijk meteen denken aan die slakken-etters, waar we wel vriendelijk voor zijn: vogels, kikkers en padden. En de egel niet te vergeten. Afgelopen seizoen zaten er minstens drie op ons complex, vertelde onze avondwandelaar. Dan denk je natuurlijk dat al die slakkeneters de grote naaktslakken links laten liggen. Zou best kunnen. Maar al die kleinblijvende soorten dan? Die eten ze heel veel weg! En krijgen maagpijn van de korrels.....die je uiteindelijk tóch niet helpen.....

Tekst: **Ton Hocker**

COVERFOTO: FRANS MANGER

ALGEMENE INFORMATIE
(BIJ VOORKEUR BENADEREN VIA E-MAIL, SLECHTS IN NOOD PER TELEFOON!)

BESTUUR :

VOORZITTER

Hetty Karman, A6

TEL.: 06-15036180,

EMAIL: VOORZITTER@BUYTENTWIST.NL

PENNINGMEESTER

Coen Mijnlief,

TEL.: 06-10944457,

EMAIL: PENNINGMEESTER@BUYTENTWIST.NL

SECRETARIS

Wim van Midwoud, A28

TEL.: 06-46094540,

EMAIL: SECRETARIS@BUYTENTWIST.NL

BESTUURSLEDEN

Yvonne Clason, A34

REDACTIE TUINSPIEGEL

TEL.: 023-5263438,

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Dick Melman, A07

WERKGROEP NATUURLIJK DOEN!

AANSPEEKPUNT WERKGROEP

INSECTENTUIN

TEL.: 023-5259469

Barbara Meijer, B01

AANSPEEKPUNT WERKGROEPEN,

WERKBEURTEN EN COMPLEXBEHEER,

COORDINATIE TUIN - EN

OPSTALCOMMISSIE, TOC

TEL.: 06-5244 6197,

EMAIL: TOC@BUYTENTWIST.NL

Frans Manger, A10

WEBMASTER,

TUINUITGIFTE

TEL.: 06-3612 1100,

EMAIL: FRANS.MANGER@GMAIL.COM

TAKEN COMPLEXBEHEER, I. O. MET BARABARA MEIJER

Joop van Turnhout, A41

TEL.: 06-83213616

PLANNING WERKBEURTEN

Christine Vlamings, B03

TEL.: 06-10401330,

EMAIL: WERKBEURT@BUYTENTWIST.NL

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS:

WEBSITE WWW.BUYTENTWIST.NL

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

NL83 TRIO 0379447703

T.N.V. PENNINGMEESTER

BUYTENTWIST

TE OVERVEEN

ADRES BUYTENTWIST

BLOEMENDAALSEWEG 185C,

2051 GA OVERVEEN,

EMAIL: INFO@BUYTENTWIST.NL

REDACTIE TUINSPIEGEL

Yvonne Clason, A34

Frans Manger, A10

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Herfst

Op zondag 22 september hebben we een zeer gezellige oogstborrel gehad. Iedereen heeft hartelijk kunnen lachen om mijn deplorabele inzending van de wedstrijd om de Lambert Dijkhuizen trofee. Helaas is er bij mij geen enkel inheems kruid tot volle wasdom gekomen.

Eerst was het te koud/te nat en toen uiteindelijk een paar zaadjes waren gekiemd, heb ik niet op tijd water gegeven. Het toont maar weer eens aan dat tuinieren toch niet helemaal vanzelf gaat.

Aandacht geven, dat stond nog in de vorige Tuinspiegel geloof ik. Op vrijdag 4 oktober had ik een ander dipje tijdens het tuinieren.

Ik was de hele tijd op mijn tuin aan het werk en had mijn tas even op het tuinbankje gezet (en niet in mijn afsluitbare gereedschapskast).

Goed in het zicht en dus veilig genoeg dacht ik.

Helaas heeft een dief kans gezien mijn telefoon uit mijn tas te halen, plus het piërgeld uit mijn portemonnee. Ik begrijp niet hoe iemand dat kan doen; en dan ook nog zo snel, dat het niet opgemerkt wordt.

Het is niet de eerste keer dit jaar dat er gestolen wordt op ons complex en jammer genoeg waarschijnlijk ook niet de laatste. Ik doe bij deze een oproep aan u om zo weinig mogelijk waardevolle spullen mee te nemen en deze bij u te dragen of op te bergen op een afsluitbare plek.

Doe in geval van diefstal altijd aangifte; daarbij geldt hoe meer gegevens hoe beter.

SIM-kaart nummer, serienummer, van mijn nieuwe telefoon heb ik ze genoteerd.

Het doet mij goed als ik de voortgang met de eco-vijver zie, alsmede de enthousiaste inzet van vele vrijwilligers en werkgroep leden. Dat is dan weer een grote plus voor Buytentwist.

Ik wens u allen een mooi najaar met goede weersomstandigheden

Hetty Karman

Voorzitter Buytentwist.

Foto John Peters

Vacatures

Bomencommissie

De Bomencommissie adviseert het bestuur op gebied van beheer van alle bomen op Buytentwist. Er wordt onder meer gekeken naar kwaliteit, standplaats. En ook naar duurzaam beheer en biodiversiteit. Twee keer per jaar (febr/mrt en okt/nov) maken de commissieleden een rondje langs de tuinen, handelt verzoeken af van het bestuur en geeft gevraagd of ongevraagd advies.

Coördinator Astrid Kruisheer (A28) stemt alle bomenzaken af met het bestuur.

De commissie is op zoek naar versterking. Vakkennis is niet noodzakelijk. Interesse en betrokkenheid wel.

Ben je geïnteresseerd? Wil je meer weten? Stuur dan even een berichtje naar secretaris@buytentwist.nl. Leerzaam en gezellig. En je helpt de vereniging enorm door mee te doen.

Evenementencommissie

Marianne Narold is, zoals al eerder gemeld, gestopt met haar bestuursfunctie. Deze zijn voor het grootste deel overgenomen door Barbara Meijer. Marianne was ook de drijvende kracht achter de organisatie van allerlei evenementen, zoals bijvoorbeeld de Stekjesdag en de Oogstborrel. Feestjes zijn leuk en goed voor de saamhorigheid. Zeker als de organisatie in goede handen is. Lijkt het je leuk om hierbij betrokken te zijn -als je dan toch iets wilt doen voor Buytentwist, dan is dit je kans- neem dan even contact op. Het mooiste zou zijn als er een Evenementencommissie komt en niet alleen een coördinator. Heb je vragen of wil jij je alvast aanmelden als geïnteresseerde, stuur dan even een mailtje naar .secretaris@buytentwist.nl.

Secretariaat

Het bestuur is op zoek naar meedenkers die Buytentwist een warm hart toedragen. In maart zit de eerste termijn van drie jaar erop en stopt Wim van Midwoud met het secretariaatswerk. We zoeken leden die dit werk geheel of gedeeltelijk over willen nemen. De belangrijkste taken van een secretaris zijn: notuleren (zoals bestuurs- en algemene ledenvergadering) en communiceren (agenda opstellen en mail/brieven behandelen). Dit zijn taken die eventueel goed te splitsen zijn. Ongeveer 1x per maand komt het bestuur bij elkaar in het clubhuis en behandelt alle lopende zaken. Misschien kan jij een steentje bijdragen en onderdelen van het secretariaatswerk op je nemen. Mail even naar voor verdere informatie naar secretaris@buytentwist.nl.

"Ter info: bestuursleden hebben vrijstelling voor de werkbeurten, die voor de overige leden verplicht zijn"

Huishoudelijk Reglement

De aangepaste Statuten van Buytentwist zijn in de algemene ledenvergadering (ALV) van maart 2024 goedgekeurd door de leden. Het concept ligt nu bij de notaris ter goedkeuring, waarna het definitief van kracht wordt. Naast de Statuten (die gaan over organisatorische zaken binnen de vereniging) is er het Huishoudelijk Reglement. Voor velen zal dit deel nog interessanter zijn, omdat hier de inrichting, het beheer en onderhoud van het terrein en de tuinen wordt vastgelegd. Het concept ter goedkeuring zal tijdig worden verzonden naar alle leden, zodat iedereen zich hierin zo nodig kan verdiepen. Dit reglement zal een belangrijk besprekingspunt zijn tijdens de ALV van maart 2025.

Van uw TOC

De TOC-rondes van 2024 zijn gelopen en de tuinen zijn als het goed is klaar voor de winter. Er kan weer nagedacht worden over een tuinplan voor 2025 en er zijn altijd wel winterwerkjes te doen.

De tuinregels waar een tuin aan moet voldoen staan in het reglementenboekje en ook op de website. Als je over iets twijfelt kan je het ook nog vragen aan een toc-lid (Zie lijstje hieronder).

Voor het neerzetten van een tuinhuisje of kas, of een verbouwing daarvan, dien je een aanvraag (met maten en plek op je tuin) te mailen naar de coördinator van de Toc.

De functie van Toc-coördinator heb ik overgedragen aan Barbara Meijer e-mail: toc@buytentwist.nl tel. 0652446197.

Ook heeft zij sinds dit jaar taken van Marianne Narold overgenomen.

Bij de toc-leden is er ook een wisseling. Carla Hoes heeft het stokje van Wiep Vlot overgenomen. De toc-leden worden

vertegenwoordigd door:

A02 Ton Hocker, A09 John Tijnstra
B02 Fred Aartsen, B18 Yvonne Lut
C11 Carla Hoes, C14 Atie van Bockxmeer

Anne Kok

(ex-coördinator Tuin en Opstallencommissie)

Aarde Roeren

In het tweede boek van tuinman/schrijver, columnist en kruidenkweker Jan Graafland, deelt hij zijn observaties, overdenkingen en inzichten uit zijn unieke tuin. Waar hij in zijn eerste boek, Groene Genade, de invloed van de mens op de natuur nog niet al te duidelijk wilde tonen, kon hij deze kwestie nu niet onbesproken laten. Er werd namelijk een weg dwars door zijn tuin aangelegd!

Gelukkig heeft hij een enorm vertrouwen in de zelfredzaamheid van zijn tuin, dat vormde de krachtbron van waaruit hij dit boek schreef. Hij vertrouwde op de kracht van de oude eik, de kracht en het aanpassingsvermogen van de planten en op het bodemleven in zijn tuin. Je kunt dit boek, Aarde Roeren, als een rondleiding door zijn tuin zien. In een veertigtal verhalen vertelt hij over het belang van de standplaats van een plant, de kracht van de bolvorm, zoals van de maretak, de relatie die hij opbouwde met sommige planten zoals met de engelwortel en de wolfskers. Hij maakt ons in zijn boek deelgenoot van zijn gedachten, twijfels, successen en teleurstellingen. Bij alles wat tuinman Jan Graafland in zijn tuin doet, laat hij zich leiden

Leuk om te weten:

Hij is een keer uitgenodigd door de mensen van het Landje van de Boer, om advies te geven over de compostplaats. De compost bleek te droog, verteerde amper. De oplossing was rigoureuus, overnieuw beginnen, met voldoende lucht, maar niet teveel, af en toe wat vocht en wat oude rijpe compost er bij. Na twee jaar en regelmatig contact bezocht hij het Landje nog een keer en zag dat het goed ging met composteren. De droge compost, door Jan het Bed der Verrassingen genoemd, werd apart op een plek neergelegd en daar bloeiden en groeiden later, door de zaden die er nog in zaten, zonnebloem en Oost-Indische kers, rucola en pompoenen..... Aarde roeren is een inspirerend boek, voortaan kijk je met andere ogen naar alle planten in je tuin. Kunstenaars en illustratrice Mieke de Haan maakt de beeldschone illustraties.

Aarde roeren, Jan Graafland
Uitg. Christofoor, ISBN 978 90 6038 5937 26,95 euro

Yvonne Clason

**Het was in april 2023 dat Charlotte, Yolande en Kees tuin B04 overnamen.
In oktober 2023 wilde ik ze interviewen. Ik heb toen al foto's gemaakt.
Mijn gezondheid liet me daarna even in de steek, daarom sprak ik ze pas**

Er zijn wat veranderingen.
De tuin van toen was minder gestructureerd,
er zijn nu duidelijker rechtlijnige vormen.
De onderbedden hebben randen gekregen.
Vooral ook om de aarde bij elkaar te houden.
In de winter hebben ze er houtsnippers

opgedaan om te mulchen.
De tuin zelf is niet op de schop gegaan.

De vorige eigenaar heeft het overgedragen en de indeling bleef hetzelfde.
Doordat ze wel het een en ander aangepakt hebben heeft de tuin toch een nieuwe look gekregen.

Vorig jaar was er o.a. Cosmea gezaaid.
Die was zo geweldig, wel twee meter hoog. Ze zaaiden en plantten meerdere soorten bloemen en ook een zonnebloem.
Dit jaar groeit het allemaal moeizamer en langzamer, door kou en de nattigheid.

De slakken dit jaar zijn natuurlijk de grootste frustratie.
Door de kou en de regen, groeiden de courgettes slecht.
De ene dag zaten er hoopgevend nog grote bloemknoppen in de courgette.
"Wow hij gaat het nog goed doen!".

Groentezakjes van de AH over de planten.
De slakken kunnen er zo niet bij.
Dat werkt goed.

Hoe worden de taken verdeeld?

Ooit hebben ze een grove planning gemaakt. Een grote plattegrond met verschillende bedden. Echter wordt hier, zoals ze zelf zeggen, anarchistisch mee omgegaan.
Vrijheid. Iedereen komt wanneer die zin heeft. "We komen alle drie wanneer we willen en soms is dat samen."
Iedereen heeft ook zo zijn eigen voorkeur voor bepaalde groente.
Organisch door elkaar. Tuincentrum De Haan wordt soms bezocht. Iedereen zorgt dan voor z'n eigen "kindje", maar als iemand op vakantie is, wordt de zorg overgenomen door de anderen.

"Als het om grote dingen gaat, dan spreken we dat af."

De taakverdeling gaat eigenlijk heel soepel. Zaaien en planten doen Charlotte en Yolande. Kees houdt zich met het gras, afvoer en composteren en zwaar spitwerk bezig. Er valt nooit een onvertogen woord. "Het overleg

Kees gaat met zijn schoonzoon een nieuw pad leggen en ophogen. Dat is al voor tweederde gedaan. In het najaar 2023 heeft Kees samen met zijn schoonzoon de compostbak gemaakt met goed gereedschap. Hij heeft een fijne klik met z'n schoonzoon.

Samen hadden ze een heel lief appelboompje met bloesem gekocht, als start van de tuin. Daar was een feestelijk moment van gemaakt. Het appelboompje heeft echter de hele winter in een laag water gestaan en moest daarom naar drogere grond verplaatst worden. De grond loopt af waardoor het water naar het

Toen ze hier kwamen groeiden er veel rode bessenstruiken tussen veel onkruid en heel hoog gras. Met een van de zonen hebben ze die grond met bessenstruiken helemaal omgespit. Er toen appelbessen erin gezet, wat een grote wens van Charlotte was. “Van de bessen kun je heerlijke jam en taart maken. Zo rauw plukken en eten smaakt niet. Maar verwerkt door een taart, heerlijk en ook heel gezond.”

Heel spannend allemaal. Ze zitten nu in de grond en moeten in oktober pas geoogst worden. De aarde moet droger worden. Verder is er sla, broccoli en paprika om te oogsten. Er staat een tipi met bonen, die waren vrijwel allemaal opgegeten, maar ze beginnen nu heel goed te groeien. “We gaan het overnieuw proberen. We geven niet op. De tipi is door Charlotte gebouwd, zij is van de constructies.”

Gaat de artisjok het doen? Ze hebben er vier verspreid over de tuin. Ze willen graag variatie en lezen er veel over, welke gewassen bij elkaar kunnen, zoals bv. tomaten en knolselderij. Kees: “Kijk er komen al tomaatjes aan. Cherrytomaatjes, en Coeur de boeuf.” Ze kregen ook een lekkere tomatenplant uit Oezbekistan. Ze zijn zeertevreden over de combinatie groente en bloemen. Dit willen ze zeker zo houden.

Van de nieuwe buurvrouw, Pauline, hebben ze een druif gekregen. Zij had die weer van de vorige eigenaar overgenomen. De man had verschillende soorten. Nu weten ze nog niet welke zij hebben maar als de druif groter wordt kunnen ze het beter determineren. De tuin ligt bij de ingang. En veel mensen spreken hen daardoor aan. Zo leer je mensen kennen. Maar soms is dat ook een beetje druk, maar vooral heel leuk. Unaniem vinden Charlotte, Kees en Yolande Buytentwist een hele fijne omgeving. Het bevalt ze heel goed. “Een oase van rust.”

Tekst en foto's : **Jeannette Kuiper**

Zwarte aarde of mulchen

Er is discussie over zwarte aarde en spitten of mulchen. Er is drie kuub houtsnippers over de moestuinbedden

gegaan. Een nieuwe benadering om voedingsstoffen toe voegen en onkruid tegen te houden. De aarde is heel los en mooi geworden.

“Nee, we hebben geen aarde er af gehaald.” Ik zie Oostindische kers, en Cosmea. De aardbeien waren goed, zegt Yolande. Twee soorten en ook nog van de vorige eigenaar. Ook oogsten ze nog steeds nog tuinbonen. Ze proberen zoete aardappel uit, een biologische soort. Normaal worden ze

De vlier en andere heesters aan de zijkant moeten nog wat hoger worden. De grond is door de vele regens overal moerassig geworden. Er is nu meer structuur in de tuin aangebracht, de borderranden zijn met een houtje en een hamer erin getimmerd.

Tuinseizoen 2024: geen makkelijke start!

Dit jaar was het geen makkelijke start van het tuinseizoen. Zoals elk jaar begonnen we in februari weer uit te zien naar het nieuwe groeiseizoen. Op dat moment is alles nog vol beloftes. De tuinbonen worden binnen voorgezaaid en en kort daarna volgen tomaten, capucijners, peultjes en sugarsnaps enz. Alles met de grootste zorg, zodat als de tijd daar is de plantjes gezond en voldoende groot in de kas of buiten met vertrouwen kunnen worden uitgezet.

Nat en lage temperaturen

Het goede moment om naar buiten te gaan was echter niet zo makkelijk te bepalen. De grond bleef lang nat en de temperaturen waren ook niet royaal. Enfin, vanaf half maart verschenen op diverse tuinen tuinbonen; binnen waren ze niet langer goed te houden. Maar de groei kwam er niet in. Door de nattigheid en gurigheid waren de omstandigheden ongunstig. Sterker: de plantjes werden eerder kleiner dan groter. Als eerste belangstellenden meldten zich de bonenkevers die bedreven zijn in het nemen van kleine hapjes uit de bladranden. Gebeurt elk jaar. Niet leuk, maar daar kunnen ze normaal gesproken wel doorheen groeien. Maar daarna werd het erger: de hogere bladen werden in hun geheel weggevreten en van vele planten bleven kale staken over, overdekt met slijmsporen! Slakkenvraat!!

Slakkenjacht

De jacht op de slakken was geopend. Vele tuinders kwamen dagelijks of sommigen zelfs tweemaal daags op de tuin om slakken te rapen. De slakken-aantallen waren onvoorstelbaar groot! Sommigen schatten dat ze in de periode maart-mei vele honderden, zo niet duizenden slakken per tuin hadden geraapt!! Het hield maar niet op. Het lot van wegvreten trof niet alleen de tuinbonen, maar ook alle andere zaai- en knolgewassen. Vele gewassen zijn daarom meerdere malen gezaaid in de hoop dat de kansen zouden keren. Vaak met dezelfde treurige afloop, maar soms met enig succes.

Geen lokaal probleem

En wij Buytentwisters waren niet de enigen die deze plaag ondergingen. De overdaad aan slakken speelde landelijk. Haast onvoorstelbaar, dat slakken zo paraat staan om hun kans te grijpen als de omstandigheden voor hen goed zijn. Op dit moment – begin juli – lijkt de ergste overlast achter de rug, tenminste op die tuinen waar de slakken consequent zijn geraapt.

Vogels

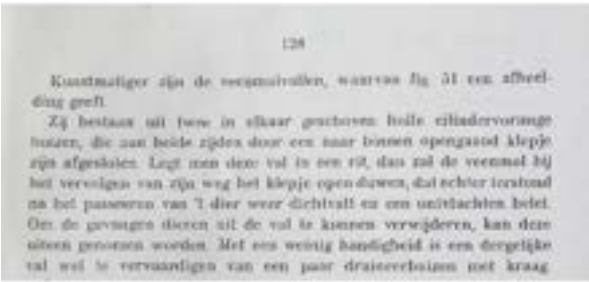
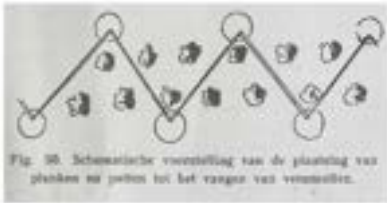
Dit jaar spelen op Buytentwist meer zaken. Er is opvallend veel belangstelling van duiven, kauwen en eksters die de tuinen inspecteren op lekkere hapjes. Jonge plantjes moeten er regelmatig aan geloven en sugarsnaps, capucijners en bessen worden gretig geconsumeerd. Daar is met gaas, netten en andere afschrikmiddelen wel wat aan te doen. Hiermee kun je de vogels doorgaans op afstand houden en is er voor tuinders wel wat te halen. Zo zijn er op ons tuincomplex uiteindelijk heel wat aardbeien geoogst en ook de nodige peultjes, sugarsnaps en capucijners.

Veenmollen

Lastiger is het met de ondergrondse bedreigingen. Dit jaar lijken er veel veenmollen te zijn. Onder loopplanken verschijnen vrijwel direct talrijke gangen en op vele plaatsen zie je gaatjes die de aanwezigheid van deze fraaie en gevreesde beestjes verraden. Vers gezaaide spinaziebedden worden door veenmollen doorploegd en net ontkiemde zaden leggen in groten getale het loodje. Uiteindelijk blijft er vrijwel niets over. Uit de penenrijen vallen dagelijks diverse plantjes om en zijn de kleine worteltjes door de veenmollen weggevreten.

Nu maar afwachten hoeveel er uiteindelijk het oogststadium halen.... Een eenvoudige, goede, gifvrije methode om van veenmollen af te komen is er niet. In een oud tuin-leerboek (plm 1920) vond ik beschrijvingen van enkele methoden om veenmollen te bestrijden. Zie onderstaande figuur. Ik heb er tot nu toe weinig gevangen.....

Al met al geen makkelijk start.

Hoewel er niet veel valt te oogsten, heb ik dit voorjaar wel ervaren hoe nauw het er bij moestuinieren op aan komt.

Wat meer regen wat minder warm en de groei loopt vast.

Verder ervaar je dat natuurlijke belagers van de door ons gewenste oogst nooit ver weg zijn.

De kunst is om daar evenwichtig mee om te gaan en niet door te slaan in de bestrijding ervan.

Behalve belagers zijn er ook talloze nuttige organismen die ons juist helpen.

Met dat geheel moeten we leren leven en dat respecteren. Uiteindelijk leven we allemaal in het zelfde 'systeem'.

Tegelijk is het goed te bedenken dat de (biologische) professionele tuinders hier ook mee te maken hebben. Die zullen het ook niet gemakkelijk hebben. Toch liggen de schappen in de winkel er nog goed gevuld bij.

Zij leveren een uitzonderlijke prestatie.

Nu ik dit afrond lijkt het weer wat beter te worden.

De bonen zitten goed in de groei en de Nieuwzeelandse spinazie staat er goed bij.

Er is altijd weer wat om naar uit te zien.

Dick Melman

Foto's : Pixabay

Tips voor herfst en winter

Na een uitdagend teeltseizoen is het met groei en bloei nu wel gedaan.

Tijd om achterover te leunen, de oogst te verwerken, terug -en vooruit te kijken.

In november kun je de bodem verzorgen, zolang het niet vriest en natuurlijk zijn december en januari vooral de maanden van rust voor tuinder en tuin. Hoewel? Er is altijd wel wat te doen!

Hieronder tref je tips voor herfst en winter aan;

Het is een eigen selectie uit websites en tuinboeken.

Op de genoemde websites kun je terecht voor meer tips en algemene informatie. In de tekst verwijst ik ook naar informatie, de websites daarvan vind je hier terug onder +) websites.

November

In november is er nachtvorst te verwachten en nu staan alleen de wintergroenten er nog vol kleur en silhouet: kool, spruiten, prei, knoflook. Winterpeen, pastinaak, rode biet en selderijknol kunnen nu worden geoogst. Een verwilderd aardbeienbed kun je nog reorganiseren. De bodem vraagt om verzorging en bedekking met compost en een laag mulch van plantenresten. Het winterseizoen van vorig jaar was erg nat. Regen heeft op een gemulchte bodem veel minder vat. Compost stimuleert de humusvorming en zorgt daarom voor een betere opname van regenwater. De bodemstructuur blijft zodoende beter intact en het bodemleven vaart er wel bij. Staat er een kas op jouw tuin, dan kun je bijv. nog wel spinazie, rucola en mosterdblaadjes telen. De groei gaat traag, maar je bent verzekerd van fris groen op je bord in de winter.

Als je daar toch bezig bent, kun je gevallen druivenblad opruimen en verwerken in composthoop. Vergeet niet de laatste druiven te plukken, voorzover ze al niet zijn opgegeten door de vogels of muizen; zo voorkom je schimmel in de kas.

Kasramen schoonmaken is ook een goed idee; de kas krijgt zo optimaal licht en warmte in de winter!

Egel en pad, slakkeneters, overwinteren graag in een berg verdord blad op een beschutte plek. Het is nu ook tijd om vogelhuisjes schoon te maken. Gaat het beste met een droge harde borstel. Een takkenwal en plantenresten van vaste planten voorzien in een schuilplaats voor insecten en vogels. Biologische bloembollen kun je nu planten.

Biologische bloembollen kun je nu planten.

Vroegbloeiende bollen, zoals narcis, krokus, druifje en tulp geven stuifmeel voor bijen en andere insecten op vroege zonnige voorjaarsdagen. Zo help je ze de winter door. Narcissen helpen woelmuizen te weren en vormen een goede combinatie met appelbomen. Werk uitsluitend met biologische bollen en zaden. Op niet-biologische zitten resten van bestrijdingsmiddelen, die zeer schadelijk zijn voor (bestuivende)insecten. Bovendien help je zo biologische kwekers.

December

In de donkere dagen valt het werk op de tuin stil. Tijd om terug te blikken en plannen te maken.

Welke lessen zijn er te trekken uit het vorig seizoen? Wat zijn je plannen voor volgend jaar? Maak een tuinplan, met aandacht voor wissel - en combinatie-teelt. +) Het is nu de tijd om (biologische) zaden te bestellen. Ben je benieuwd naar achtergronden van (biologische) zaden en zaaien, kijk dan eens op de website:

+)Zaadgoed, zie hieronder. Dit is ook de tijd voor verzorging van je tuingereedschap en op een mooie dag de opstellen.

Snoei tussen half december en half januari de takken van de druif op 2 knoppen. Snoei je daarna, dan geeft dit in een zachte winter kans op "bloeden", omdat de sapstromen dan op gang zijn gekomen.

+Websites tekst

- www.zaaisite.nl
- www.velt/nu/hoe-snoei-je-een-fruitboom
- www.zaadgoed.nl

Januari

(Klein)fruit kun je nu verzorgen. Houdt een boomspiegel vrij, geef compost. En breng een dikke mulchlaag aan, tegen onkruid en ter bescherming van de wortels. Bij vorstvrij weer kun je de struik verjongen door oude en kruisende

takken weg te snoeien. Kijk op de website +)van Velt voor meer informatie over fruitsnoei in de winter bij

diverse fruitsoorten. Zorg dat je grote snoeiklussen tijdig afgerond hebt, zodat (vroege) vogels in alle rust een broedplaats kunnen kiezen. Twijfel je aan de kiemkracht van bewaarde zaden, dan kun je overwegen een kiemproef met het zaad te doen. Zie +) zaaisite

Februari

Er is nu meer daglicht, de zon komt terug. Als er geen vorst in de grond zit, wordt het tijd voor een eerste bodembewerking, om de bovenste laag losser en luchtiger te maken. Spitten (met een spitvork) kan, maar omwoelen met een woelvork is beter; het brengt evengoed luchtigheid en laat de eerste zonnewarmte beter doordringen, maar spaart het bodemleven. Ook nu kun je hierop een laag compost aanbrengen. Het eerste zaad (spinazie, tuinboon) kan, al dan niet voorgezaaid, de grond in. Het seizoen gaat weer beginnen!

Websites algemeen

- www.groei.nl/tuinkalender
- www.velt.be
- [www.avvn/natuurlijk tuinieren](http://www.avvn/natuurlijk_tuinieren)

Herma Wiers

Tuinschets van Truus Hofstra

**Als ik op een ochtend naar de tuin kom
en het hek wil opendoen,
vliegt een ijsvogel over het water.**

“Wat maakt dat blij!”

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van je ervaringen, passies en ergernissen. Met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Je bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van je tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgaaft van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur.

Aanleveren als **Worddocument** (platte, onbewerkte tekst). Illustraties en foto's dienen als apart bestand meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de lezer.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of **minimaal 150 pixels/inch** zijn. **Bestandsformaat jpeg.**

Kopij, die op een andere manier wordt aangeleverd, kunnen we niet plaatsen. Reacties per E-mail: **y.clason@kpnmail.nl**

De deadline voor het insturen van kopij voor de Tuinspiegel van februari 2025 is

10 januari 2025

Distributie van de Tuinspiegel
Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis.
Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden op de tuin en via een algemene mail

Oogstborrel

Op 29 september jl. was er op de jaarlijkse oogstborrel gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een drankje en smakelijke door leden meegebrachte “home made” hapjes.

Onderdeel van de borrel was het bekend maken van de winnaar van de jaarlijkse wedstrijd om de Lambert Dijkhuizentrofee.

Dit jaar was het de bedoeling om een aantal kruiden en een zomergroente te telen (peterselie, selderij, dille, kervel en zomerpostelein).

Het bleek vooral vanwege het moeilijke teeltseizoen geen geringe opgave geweest te zijn, zodat een beperkt aantal van drie tuinders uiteindelijk oogst inleverde.

Des te meer juryleden waren beschikbaar om met toewijding en deskundigheid te oordelen over het beste resultaat.

Dit was afkomstig van Elly Schalkwijk: haar kruiden en zomergroente stonden er naar het oordeel het meest fris en aantrekkelijk bij.
Een kleurrijk biologisch najaarsboekje, gemaakt door Anneke van der Werff ging welverdiend naar haar toe.

Voorzitter Hetty sprak de aanwezigen toe, bedankte diverse werkgroepen en tuinders voor hun bijdragen en activiteiten aan een levendig verenigingsleven.
Zo was het weer een geanimeerde en geslaagde oogstborrel voor en door onze leden.

Namens Werkgroep natuurlijk Doen!

Herma Wiers

Foto's : Christina Knoester

Joe's Courgette Brood of cakejes

Ingrediënten:

- 3 kopjes bio tarwe bloem
- 1 theelepel zout
- 1 theelepel bakpoeder
- 1 theelepel zuiveringszout
- 2 theelepels kaneel
- 1 theelepel gember
- $\frac{3}{4}$ kopje witte suiker
- 1 kopje bio appelmoes (of 1 kopje plantaardige olie)
- $\frac{3}{4}$ kopje bruine suiker
- $\frac{3}{4}$ kopje gehakte walnoten (optioneel)
- 3 grote eieren
- 2 theelepels vanille-extract
- 2-3 kopjes geraspte courgette
- Beetje rietsuiker

Optioneel: kleine blokjes geschilde appel

Bereiding:

- Verwarm de oven voor op 160 graden
- Meng in een grote kom bloem, zout, bakpoeder, zuiveringszout, kaneel, gember en zet apart.
- Meng in een grote mengkom witte suiker en appelmoes en mix tot een romig geheel.
- Voeg bruine suiker, eieren en vanille toe. Goed mixen.
- Voeg langzaam het droge mengsel toe aan het natte mengsel en roer zachtjes door. Het mengsel zal dik zijn.
- Rasp de courgette en spatel deze door het beslag. Het vocht van de courgette maakt het beslag dunner. Eventueel walnoten en/of appel toevoegen.
- Giet de helft van het beslag in een ingevette en met bloem bestoven bakvorm. Herhaal dit om de andere bakvorm te vullen.
- Bak 45-60 minuten. Het is gaar als je er een tandenstoker insteekt en het er grotendeels droog uitkomt.
- Strooi er wat rietsuiker overheen.

Dit recept is ook in muffin vormpjes te maken.
Dan is de oventijd 20-25 minuten.
Garneer met een halve walnoot.

Joe Cupin

Courgette hapjes

Ingrediënten:

- 2,5 kopje geraspte courgette
- 1,5 kopje witte cheddar, geraspt (geel kan ook)
- 0,5 kopje Panko-paneermeel
- 2 grote eieren
- 2 tl. Knoflookpoeder
- 0,5 tl. Zeezout
- 0,5 tl. Zwarte peper

Bereiding:

- Oven voorverwarmen op 180°C en bekleed een grote bakplaat met bakpapier.
- Courgette raspen en doe deze in een fijne zeef met een kom eronder.
- Strooi het zeezout over de courgette en hussel rustig door elkaar. Zet het 15 minuten apart.
- Bereid intussen de overige ingrediënten voor, meet ze af en doe ze in een grote kom.
- Knijp vervolgens met je handen de geraspte courgette uit tot het overtollige vocht eruit is.
- Dan voeg je het toe aan de rest van de ingrediënten in de kom.
- Schep met een eetlepel het mengsel op de bakplaat in de vorm van kleine koekjes, met een tussenruimte van ongeveer 2 cm.
Je kan er ongeveer 20 kleine hapjes van maken.
- Bak ze plm. 25 minuten tot ze goudbruin zijn. Laat iets afkoelen voor je ze eet.

Evelyn Stegeman

"Klein spul ochtend"

op zaterdag 12 oktober 2024

Het bodemleven staat volop in de belangstelling. En geldt als een belangrijk criterium voor een gezonde bodem.

Vanuit nieuwsgierigheid naar het bodemleven in onze eigen moestuin hebben we in de afgelopen 2 jaar een aantal keren met een kleine groep het met het blote oog zichtbare bodemleven in onze eigen tuin bekeken en met elkaar vergeleken:

diverse soorten wormen, duizend- en miljoenpoten, pissebedden, kevers en spinnen waren de opbrengst. Daarover stonden al eerder stukjes in de Tuinspiegel.

We waren nieuwsgierig naar een vraag als: zit er meer leven in een tuin, waar de bodem consequent wordt voorzien van

een mulchlaag, dan bijvoorbeeld een gespitte tuin.

Het antwoord op deze vraag was ook na onze speurtocht nog niet zomaar te geven.

Dat weerhield de werkgroep NATUURLIJK DOEN! er niet van om wat verder onder de grond te willen neuzen.

Op zaterdag 12 oktober vond er in het clubhuis voor en door

de leden van deze werkgroep een experimentele "klein spul" ochtend plaats.

Het ging er nu om het microscopisch zichtbare bodemleven

in onze eigen tuin te bekijken.

Maar: hoe bekijk je het levende microscopisch kleine spul

in een bodemmonster van je tuin?

Dat viel nog niet mee, eigenlijk verbazingwekkend omdat

in een handje grond wel een miljard of meer micro-organismen leven, iets wat mijn voorstellingsvermogen ver te boven gaat...

Gelukkig beschikte Dick Melman over binoculairs en een microscoop en over enige ervaring met bodem kijken en lukte het uiteindelijk om pissebedden, schimmeldraden, bacterien, springstaarten en mijten in beeld te krijgen.

We gaan hieraan nog een vervolg geven en houden je op de hoogte...

Werkgroep Natuurlijk Doen!
Herma Wiers

▲ Pissebed

▲ Springstaarten

Agenda

Zin in het voorjaar?

Op een aantal mooie locaties kun je in het vroege voorjaar al wandelend genieten van sneeuwkllokjes, krokussen, bosanemonen. Huis te Manpad is bij de meesten al wel bekend, zij geven rondleidingen aan groepen, kijk voor data op hun site.

▪ www.huistemanpad.nl

In Heemstede is er het landgoed Onder de Linde, contact via elsebezemer@gmail.nl, daar zijn meer dan honderd soorten sneeuwkllokjes te zien in februari en maart. Alleen op afspraak te bezoeken, meer informatie op de site.

Meer adressen kun je vinden op de sites :

- www.tuinenstichting.nl
- www.zuidhollandslandschap.nl
- www.utrechtslandschap.nl

Kerst-workshop

Bij Kwekerij Marly in Heemskerk kun je een leuke kerst-workshop volgen. Meld je snel aan.

Is er geen plaats meer koop dan in december een mooi Kerstboeket bij haar bloemenwinkel aan het eind van de Marnixstraat in Haarlem.

Telefoon : 06-53302422

▪ www.kwekerijmarty.nl

Workshops / Kelly

Telefoon : 06-25313578

Tuinen van de toekomst

In Rotterdam is vanaf 16 november de bijzondere tentoonstelling Tuinen van de toekomst te zien. Deze tentoonstelling verkent onze relatie met de tuin als toevluchtsoord, de tuin wordt een plek voor nieuwe ontwerpideeën en experimenten. Ook wordt de tuin steeds meer gezien als onderdeel van een ecologisch systeem. Dit leidt tot experimenten met alternatieve en duurzame tuinconcepten, zoals o.a. wintertuinen, drijvende tuinen en dakkassen. Je kunt er tuinen zien van tuinontwerpers Derek Jarman, Piet Oudolf, Burle Marx en anderen. Ontwikkeld samen met Vitra Design Museum in Duitsland geeft het een bijzonder overzicht van de ontwikkelingen in het tuinontwerpen. Heel interessant zijn ook de nieuwe woonlandschappen waarmee Rotterdam als stad voorop loopt, zoals in tuindorp Vreeswijk, Brienenoordeiland, Ommoord en de Hofbogen.

Te zien in Het Nieuwe Instituut, Museumpark 25, Rotterdam

Voor meer informatie:

▪ www.hetnieuweinstituut.nl

Plattegrond Eiland van Brienenoord

Afbeelding van www.deltatalent.nl

Yvonne Clason

Tuincadeaus

Er zijn veel sites om leuke tuincadeaus te kiezen. Ik noem er een aantal:

- www.vivara.nl : grote selectie nestkasten, kant en klaar of als bouw pakket.
- www.tuinenshop.nl : praktische kweektunnels, bijzondere zaden, vlinderkast.
- www.tuinaspul.nl : specialist in duurzame tuincadeaus, b.v. gereedschap van DeWit.

Altijd leuk om te krijgen, een tuinagenda:

- www.tuinseizoen.com : De TuinSeizoen Agenda 2025, je eigen weekkalender voor afspraken en notities, en ook een zaai- en snoeikalender, 14,99 euro.
- www.groei.nl : De Groei en Bloei Agenda 2025, met weekoverzicht en veel ruimte voor het plannen van tuinklussen, 14,95 euro incl. verzending.
- www.floorsmoestuין.nl : FloorsMoestuין 2025 van Floor Korte, 30 euro, met o.a. wisselteelt, het gebruik van groenbemers.

Hoe maak ik een eetbare tuin?

Dit boek staat vol met slimme tips en actuele informatie, interessant voor zowel de beginnende moestuinder als de meer ervaren moestuinder. Iedere 2 pagina's wordt er een onderdeel van het moestuinieren uitgelicht, bijvoorbeeld over hoe je groentes voedzamer kunt maken, en wat de diverse groentes bevatten. Waarom staan groentes altijd in rijtjes en is dat handig? Hoe maak ik mijn moestuin klimaatbestendig? Schrijfster Sally Nex publiceerde al in Gardeners World en de Guardian. Uitgeverij KVVN, ISBN 978-90-5011-949-8, 26,95 euro